

Velferdsutviklingen ødelegges av innbyggernes nye klimakostnader

Kjell Stordahl*

NRK har de siste ukene gjennom Debatten ved Fredrik Solvang vist at regjeringens politikk for velstandssøkning i det norske samfunn har havarert. Her er essensielle fakta, som var fraværende i de to NRK-debattene.

Her er link til debatten 10. november. *AP stuper på målingene.*

Debatten – I går – Ap stuper på målingene – NRK TV.

Det er forunderlig at Ap hadde stort frafall på deltagende personer. Ingen fra Ap sentralt eller regjeringen var villig til å stille opp. Unntaket var *Tonje Brenna*.

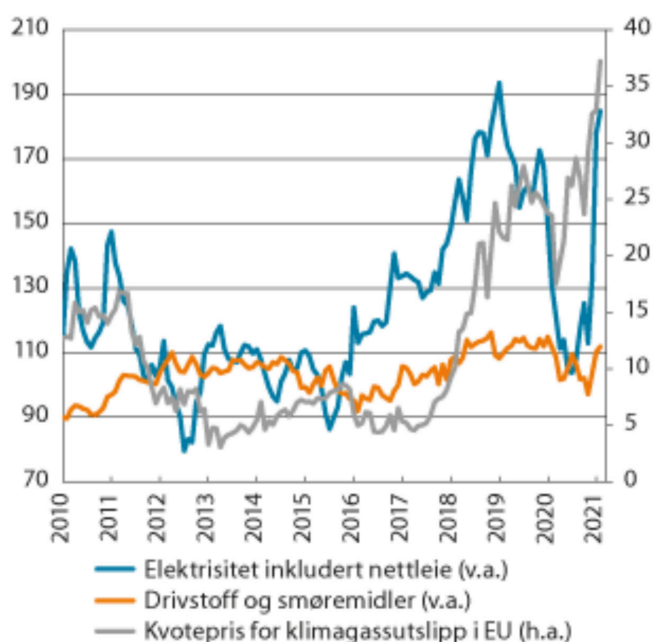
Det er også forunderlig at deltagerne etter mitt skjønn ikke var inne på de markante klimautgiftene til klimatiltak. CO₂ utgifter er nærmest snik-implémentert og dette koster norske skattebetalere dyrt.

Punkter som energikrise, inflasjon og krig ble nevnt – også tillitskrise til ledelsen og redusert levekår/økonomi.

Ellers ble det reist kritikk av en statsminister som tenker mer på seg selv som internasjonal integrator enn på sitt eget land og innbyggere.

Jeg synes det er flaut på Norges vegne å ha en statsminister som ikke har kompetanse og økonomisk forståelse for effekten av innføring av klimatiltak og som i isteden tenker på sin egen promotering.

I debatten kom en ikke inn på CO₂ priser, langskip og CO₂-lagring som jo koster norske innbyggere dyrt, ei heller på de formidable ekstrakostnadene ved elektrifisering av sokkelen. Det samme gjelder strømkostnadene for husstander og bedrifter grunnet etablering av nødvendig balansekraft samt ekstra kablene til/fra UK og Tyskland som også koster norske forbrukere dyrt. Det er trist at regjeringen ikke har kunnskap og kompetanse på så grunnleggende kostnader på energi. Dette har blant annet resultert i at Arbeiderpartiet har falt ned til rundt 16% oppslutning – nærmest en halvering. Parallelt har det andre regjeringspartiet, Senterpartiet, falt ned til nærmere 5% oppslutning – rundt en fjerdedel fra tidligere.



Figur 3.2 Energivarer i KPI (indeks 2016=100) og kvotepriiser for klimagassutslipp i EU (euro pr. metrisk tonn)

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Intercontinental Exchange (ICE).

I NRK Debatten 15. november opplevde vi der samme. Representanter som er ansvarlig for den triste økonomiske utviklingen ble forespurt, men de ønsket ikke å stille opp og svare for seg i programmet. I programmet fikk vi diverse gripende vitnesbyrd av personer som ikke fikk endene til å møtes rent økonomisk. Programleder *Fredrik Solvang* tok faktisk til tårene.

Figuren viser konsumprisutviklingen (KPI) i Norge fra 2010 til 2021 og i tillegg kostnader til elektrisitet inkludert nettleie, kostnader til drivstoff og kvotepriis for klimagassutslipp i EU (CO₂pris). Figuren viser en formidabel økning av kostnader for elektrisitet og for CO₂ utslipp de siste fem årene!

Vår statsminister *Jonas Gahr Støre* skjønner kanskje ikke konsekvensene når han uttaler: «Vi skal mer enn halvere norske utslipp av klimagasser og bidra til å redde verden fra klimakrise».

Når statsministeren utaler seg slik om å redde verden med sine CO₂-priser, tenker han mer på verden enn sine egne norske borgere.

Energidebatten har rast i Norge. Det er tydelig at politikerne ikke har hverken kompetanse eller evne til å sette seg inn i de komplekse energiprisene og har tatt beslutninger som de ikke skjønner konsekvenser av for utgiftene til norske husstander og bedrifter.

Det er viktig å ta hensyn til balansekraft når en innfører grønne løsninger. Operatørene har kontrakter med sine kunder og i perioder der det ikke er sol eller når det ikke blåser, må det være etablert systemer for balansekraft og oppbygging av infrastruktur. Slike systemer koster penger, og de må inkluderes i kostnadsberegningene for de grønne løsningene.

Politikerne ser ikke ut til å forstå at energiprisene blant annet styres av den nordiske energibørsen som også påvirkes av energioverføringer i utenlandskablene. Stor etterspørsel fra kunder i Tyskland og Storbritannia er med på å påvirke energiprisen. Figuren viser at elektrisitetutgiftene (utgifter til energivarer inkludert nettleie) ligger nå på et klart høyere nivå de siste 5 årene.

Mange av disse faktaene, til tross for at de er essensielle, var fraværende i de to NRK-debattene.